

Mediawijsheid voor kinderen

Digitale media zijn niet meer uit ons leven weg te denken. Kinderen groeien ermee op en hebben hierbij de ondersteuning van hun ouders nodig, om een volwaardige mediawijsheid te ontwikkelen. We hebben hier enkele tips en aanwijzingen voor je samengevat, waar ouders en kinderen in de omgang met media rekening mee moeten houden.

Samen de mediawereld ontdekken – Media en gezinsleven

Kinderen ontwikkelen langzaam de kennis voor de media en inhoud hiervan. Kleine kinderen tot twee jaar oud nemen beeldschermmedia alleen maar als storende zender waar en kunnen deze invloeden nog niet reflecteren. Het is daarom raadzaam, dat je je kind de mediawereld stap-voor-stap uitlegt en het op zijn/haar weg begeleidt. De sleutel tot succes wat betreft het begrijpen en leren van de digitale media is de gemeenschappelijke communicatie over de media en de inhoud hiervan en een creatieve omgang met media.

Ideeën voor een zinvolle media-integratie in het dagelijkse gezinsleven

0-2 jaar	Lees je kind plaatjesboeken voor en leg uit wat erop de plaatjes te zien is. Ondersteun je kind bij de eerste spraakontwikkelingen en animeer het daartoe, op plaatjes te wijzen. Dit ontwikkelt de spraakontwikkeling .
3-5 jaar	Motiveer je kind meermaals om actief te luisteren, als je voorleest of hem/haar een kort hoorspel laat luisteren. Dit schoolt het concentratievermogen . Ook beeldschermmedia kunnen jullie nu langzaam consumeren. Hiervoor zijn digitale plaatjesboeken of korte, leeftijdsgeschikte tv-programma's geschikt.
6-7 jaar	Met de eerste stappen in de basisschoolleeftijd ontwikkelt je kind meer interesse voor leeftijdsgeschikte kinderprogramma's . Kijk deze samen en praat erover, wat jullie geleerd hebben. Ook leerspelletjes en leer-apps kunnen jullie samen uitproberen. Motiveer je kind om media creatief in te zetten , met bijvoorbeeld een fotocamera om mooie foto's te maken.
8-10 jaar	Nu kunnen jullie ook langere gezinsavonden met films organiseren. Praat erover, wat jullie beviel. Het kind leert zo, eigen kwaliteitskenmerken te ontwikkelen. Ook de computer en het internet kunnen jullie ontdekken, als jullie samen leeftijdsgeschikte spelletjes spelen en met kinderwebsites open-vragen beantwoorden.
11-13 jaar	Media kunnen ook interessante gespreksonderwerpen bieden. Ga samen naar de bioscoop of speel computer- en consolespelletjes. Zo vinden jullie bezigheden die iedereen plezier geven. Ook Social media en smartphones worden op deze leeftijd belangrijker. Begeleid je kind bij de eerste stapjes in de wereld van Social media.

Let erop, dat je je kind **genoeg entertainment biedt naast de digitale media**. Bevorder bewegingsdrang van het kind door een omgeving met vele mogelijkheden en door genoeg hobby's aan te bieden.

Aanbevelingen voor een geschikt kindermidia-aanbod

Media-aanbod voor kinderen is veelzijdig en omvangrijk. We laten je zien, waaraan je **kinder-media-inhoud** herkent en geven concrete aanbevelingen.

Luistermedia

Luistermedia voor kinderen kenmerken zich door de volgende eigenschappen:

- ✓ Leeftijdsgeschikte thema's en taal.
- ✓ Serieuze bronnen.
- ✓ Reclamevrije inhoud.
- ✓ Achtergrondgeluiden en acteurs zijn niet te druk en chaotisch en hebben een rustige vertelstem.

Aanbevelingen:

Kinderradio FM	Leeftijdsaanbeveling: 6-12 jaar	www.radiozenders.fm/kinderradio-fm
RadioNLKids	Leeftijdsaanbeveling: 6-12 jaar	www.radionlkids.nl
Efteling Kids Radio	Leeftijdsaanbeveling: 8-12 jaar	www.efteling.com/nl/kids/radio

Beeldschermmedia

Ook zijn er geschikte tv-programma's voor kinderen beschikbaar. Naast de voor gefilterde zenders kun je zelf inschatten, of de inhoud voor je kind geschikt is. Hieraan herken je geschikte media zenders op het internet:

- ✓ Inhoud staat in het middelpunt.
- ✓ Spelletjes en animaties zorgen niet voor overprikkelingen.
- ✓ Leerinhoud wordt speels overgebracht.
- ✓ Jeugdbeschermingsrichtlijnen worden nageleefd.
- ✓ Geen In-App aankopen beschikbaar.
- ✓ Apart bereik voor de ouders met instellingsmogelijkheden (bijvoorbeeld tijdsbegrenzing).

Aanbevelingen:

Het Klokhuis	Een educatief kinderprogramma met vele weetjes over natuur- en scheikunde, natuur en dieren	www.youtube.com/channel/UC1rz0CNVZBUAlnk1xrlrjAw
Efteling Jokie	Educatie en amusements programma voor kinderen	www.youtube.com/channel/UCe2SnGxz-TQMbH83WK3nrig
Kinderzoekmachines	www.koekeltjes.nl www.meestersipke.nl	

Regels en richtlijnen voor het media-gebruik van je kind

Regels en routines in het dagelijkse leven helpen jullie om de media-consumptie van je kind in de gaten te houden. Aanbevelingen, welke media-tijden aan te bevelen zijn voor je kind, vind je hier:

Leeftijd	Luistermedia	Beeldschermmedia
0-3 jaar	tot 30 minuten	helemaal niet
3-6 jaar	tot 45 minuten	samen tot 30 minuten
6-10 jaar	tot 60 minuten	samen tot 45 minuten
vanaf 10 jaar	voor alle media: een uur per dag per levensjaar in de week	

Om een overzicht te bewaren, hoe lang je kind verschillende media gebruikt heeft, kunnen jullie bijvoorbeeld een **media-vrijtijds-planning** of een **media-coupon** in het leven roepen.

Verder kun je de **3-6-9-12 regel** als richtlijn gebruiken:

- ✓ onder 3 jaar: geen beeldschermmedia.
- ✓ onder 6 jaar: geen eigen console.
- ✓ onder 9 jaar: geen eigen telefoon of smartphone.
- ✓ onder 12 jaar: geen gebruik van computer zonder toezicht.

Veilig op het internet onderweg zijn – Internet veiligheid voor het hele gezin

Op het internet en op Social Media moeten jullie altijd op jullie **veiligheid en de omgang met privéinformatie en betaalgegevens** letten. Een veilige website herken je aan de volgende eigenschappen:

- ✓ De afkorting https is te zien.
- ✓ Een colofon is in te zien.

Ook op Sociale Medianetwerken moet je op enige dingen letten, zodat je jullie privégegevens beschermt tegen vreemde mensen. Hierop moet je letten:

- ✓ Maak een privé profiel aan.
- ✓ Bekijk regelmatig de privé-instellingen.
- ✓ Verwijder het haakje bij de reclame pop-ups.

Een belangrijk aspect van jullie internet veiligheid is een **sterk wachtwoord**. Om voor meer veiligheid te zorgen, moet jullie wachtwoord voldoen aan de volgende criteria:

- ✓ geen makkelijk wachtwoord kiezen
- ✓ in het wachtwoord mogen geen geboortedatums, namen, adressen of andere privé gegevens gebruikt worden
- ✓ gebruik speciale tekens en cijfers
- ✓ minstens 12 tekens lang

Respectvolle omgang met digitale media voor klein en groot

De **netiquette** heeft de gedragsregels voor het internet vastgelegd. Principieel gelden er op het internet dezelfde regels als in het dagelijkse leven:

- ✓ eerst nadenken, dan schrijven
- ✓ berichten voor het verzenden nog eenmaal doorlezen
- ✓ een vriendelijke toon hanteren op het internet, ook bij kritische argumenten
- ✓ niet op toegezonden links klikken
- ✓ met de ouders spreken, in het geval van een belediging

Op de sociale netwerken zijn de interactiemogelijkheden veelzijdiger. De Netiquette-regels moeten daarom worden uitgebreid.

- ✓ Denk er goed over na welke foto's je wilt publiceren op het internet. Kunnen de foto's voor jou of anderen pijnlijk zijn?
- ✓ Post geen adressen, telefoonnummers of standplaatsen
- ✓ Contacteer de moderator van de website in het geval van beledigingen
- ✓ Accepteer alleen personen in je vriendenlijst die je persoonlijk kent

Meer informatie, ideeën en aanbevelingen vind je onze raadgever [mediawijsheid voor kinderen](#).